

## **RAPORT**

### **privind reflectarea parcursului european al R Moldova la TV Moldova 1 (2025–2026)**

Parcursul european al Republicii Moldova constituie o prioritate strategică majoră, cu implicații profunde asupra transformării politice, economice și sociale a statului. În acest context, rolul serviciului public de televiziune este esențial în informarea corectă, echilibrată și comprehensivă a publicului, precum și în facilitarea înțelegerii proceselor complexe asociate integrării europene.

Redacția Socio-Economică TV a TV Moldova 1 a asigurat, pe parcursul anilor 2025–2026, o reflectare sistematică și multidimensională a acestui parcurs, printr-un portofoliu diversificat de produse jurnalistice și formate audiovizuale.

În centrul acestei misiuni se află proiectul „Vector European”, care, din 2004 și până astăzi, a rămas cea mai longevivă cronică a dialogului dintre Chișinău și Bruxelles. Pe parcursul anului 2025, emisiunea a depășit granițele analizei interne, oferind telespectatorilor lecții de adaptare prin prisma experienței lituaniene. Publicul a putut înțelege complexitatea reformelor europene urmărind studii de caz concrete, de la modernizarea căilor ferate până la transformarea radicală a orașului Visaginas, unde închiderea unei centrale atomice a forțat comunitatea să se reinventeze economic.

De asemenea, în edițiile „Vectorului European” și-au găsit reflectare cele mai importante evenimente desfășurate pe parcursul anului 2025: primul summit RM–UE, procesul de screening și finalizarea acestuia, Pachetul de creștere pentru Republica Moldova, Raportul Comisiei Europene „Extindere 2025”, precum și interconexiunile logistice moldo-europene.

În toamna anului 2025, TV Moldova-1 a devenit parte a proiectului EBU „Extindere UE. Reforme și beneficii”. Televiziunea a facilitat un schimb informațional fără precedent cu statele din Balcanii de Vest, care, la fel ca Republica Moldova, au statut de țări candidate: Albania, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Serbia, Macedonia de Nord și Kosovo. Până în prezent, în cadrul „Vectorului European” au fost produse cinci reportaje pentru schimbul de materiale cu partenerii, acestea fiind ancorate în domenii precum investițiile europene și beneficiile acestora, reforma în justiție, securitatea energetică, politicile europene pentru tineri și cele de mediu.

Astfel, reportajele din Moldova au fost prezentate la posturile publice TV din țările Balcanilor de Vest și viceversa. Telespectatorii moldoveni au putut urmări și compara parcursul european al Moldovei cu cel al altor state candidate. Prima etapă a proiectului EBU se încheie în martie 2026, dar are toate șansele să fie extinsă pentru un nou sezon.

Această dimensiune informațională a fost completată de profunzimea analizei din cadrul emisiunii „Dimensiunea Diplomatică”. Pe parcursul a peste 17 ore de emisie în anul 2025, platoul a devenit un spațiu esențial de dialog, unde vocea Uniunii Europene a fost reprezentată de Jānis Mažeiks și Iwona Piórkó, dar și de ambasadorii Letoniei, Lituaniei, Austriei, Poloniei, Franței, Germaniei și Ucrainei. Au fost discutate diverse aspecte ale cooperării bilaterale, procesul de extindere, Planul de creștere, procesul de reforme etc.

Dialogul nu s-a limitat la oficiali, ci a inclus o pleiadă de ambasadori și experți internaționali, precum Pavel Telička (Cehia) și Janez Potočnik (Slovenia), care au prezentat moldovenilor experiența negocierilor de aderare. Emisiunea a marcat și extinderea prezenței diplomatice europene, avându-i ca protagoniști pe șefii noilor misiuni din Grecia și Danemarca, subliniind astfel că Moldova nu este singură pe acest drum.

„Ziua Europei” este un alt proiect realizat anual de către TV Moldova-1. În 2025, a fost organizată o ediție specială-maraton de aproape trei ore, care a adus în primplan trei blocuri tematice: Planul de creștere, dezvoltarea regională și viitorul tinerilor. Printre invitați s-au numărat experți în economie, reprezentanți ai autorităților locale, coordonatori de proiecte europene și tineri implicați în diverse inițiative europene. În cadrul ediției au fost realizate intervenții live din Piața Marii Adunări Naționale, telespectatorii având ocazia să urmărească atmosfera din centrul capitalei, precum și discursurile de la inaugurarea Orășelului European. Discuțiile din platou au fost completate de intervenții live de la corturile ambasadelor și ale proiectelor europene, precum Ambasada României și Ambasada Cehiei. În paralel, au fost difuzate imagini video despre proiectele europene în derulare, activitatea GALurilor, investițiile în infrastructura rurală și programele pentru tineri. Prin această ediție, TV Moldova 1 a evidențiat conexiunea tot mai strânsă dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

O fereastră amplă spre contextul geopolitic european a fost deschisă prin telemagazinul „Focus Europa”, realizat în parteneriat cu Deutsche Welle. În 2025, publicul a fost informat despre evoluțiile din interiorul Uniunii Europene, într-un context marcat de războiul din Ucraina și de reconfigurarea relațiilor transatlantice.

Reportajele au constituit atât semnale de alarmă, cât și mesaje de încurajare, documentând modul în care instituțiile de la Chișinău au rezistat atacurilor hibride și cum sprijinul european a contribuit la atenuarea crizei energetice din regiunea transnistreană.

Diverse aspecte ale integrării europene au fost discutate și în talk-show-ul „Bună seara”. Dezbaterile cu viceprim-ministra Cristina Gherasimov, cu reprezentanții CALM au evidențiat faptul că aderarea la UE nu se realizează doar la Bruxelles și Chișinău, ci și la nivel local. În cadrul emisiunilor au fost abordate și subiecte sensibile, precum denunțarea acordurilor cu Federația Rusă și gestionarea tensiunilor din Găgăuzia, în contextul procesului de integrare europeană.

Poate cea mai umană dimensiune a acestui proces a fost surprinsă de emisiunea „Departee-Aproape”. Prin rubrica „Eu sunt Europa”, parcursul european a căpătat chipurile membrilor diasporei. Relatările unor profesioniști precum Marian Cepoi din Belgia sau Olga Bostan din Germania au demontat mituri, vorbind despre beneficiile reale ale cercetării moderne și ale infrastructurii de calitate. Exemplele de digitalizare din Estonia, aduse în discuție de studenți precum Radu Strelciuc, sau lecțiile de civism din Irlanda, povestite de Natalia Luncaș Ionel, au servit drept argumente incontestabile pentru modelul de viață european.

Dimensiunea pragmatică a integrării a fost explicată în cadrul proiectului economic „Banii”. Anul 2025 a marcat momente importante, precum intrarea Moldovei în Zona Unică de Plăți în Euro (SEPA). De asemenea, au fost abordate subiecte precum integrarea în zona europeană de roaming de la 1 ianuarie 2026, digitalizarea în economie, dezvoltarea mediului de afaceri și adaptarea lui la standardele europene. Printre invitații emisiunii au fost: Maria Luís Albuquerque, comisara europeană pentru Servicii Financiare, Cristian Onica, unul dintre arhitecții transformării digitale a sistemului de plăți din Republica Moldova, despre plățile digitale, proiectele SEPA, PSD2 și MIA Instant, Mariana Rufa, directoare executivă Asociația Businessului European-EBA Modernizarea rurală prin Programul „Satul European” și sprijinul UE pentru agricultură au fost reflectate în emisiunea „Pământ și oameni”. Reportajele au vizat modernizarea infrastructurii în localități precum Fundurii Vechi și Corlăteni, afaceri inovatoare în Cernoleuca, precum și procesarea produselor agricole în Soroca și Malcoci.

Narațiuni despre proiectele cu suport European de modernizare a localităților în autonomia Găgăuză și în raionul Taraclia și-au găsit locul și în emisiunile în limbile minorităților entice, precum „Gagauz Meydanı” și „Unda Bugeacului”. Integrarea europeană a Republicii Moldova și negocierile de aderare cu Uniunea Europeană au continuat să fie, pe

parcursul anului 2025, și în centrul atenției departamentului Newsroom. Pe parcursul anului au fost realizate sute de știri (n.r. a se vedea rubricile Aderare UE, Politic, Economic, Social, Alegeri de pe site-uri), majoritatea fiind difuzate pe toate cele trei platforme: Multimedia, TV și Radio.

Redacția integrată de știri a reflectat toate evenimentele care au vizat procesele de integrare europeană. Printre principalele: asistența europeană majoră pentru depășirea crizei energetice de la începutul anului 2025; aprobarea, în martie, a Planului de Creștere Economică pentru Republica Moldova, în valoare de 1.9 miliarde de euro; primul summit bilateral Republica Moldova – Uniunea Europeană; revizuirea Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător, în iulie, care a dus la extinderea accesului produselor moldovenești pe piața UE; includerea Republicii Moldova în regimul „Roam like at Home”; aderarea Republicii Moldova la Zona Unică de Plăți în Euro; finalizarea screening-ului bilateral, în toamna anului 2025; raportul de extindere al Comisiei Europene; concluziile președinției daneze a Consiliului UE; deschiderea negocierilor tehnice pe trei grupuri de capitole de aderare; vizitele comisarei europene Marta Kos; vizitele Președintele Franței, Emmanuel Macron, Cancelarul Germaniei, Friedrich Merz, și Premierul Poloniei, Donald Tusk de Ziua Independenței; vizitele președintelui României Nicușor Dan; discurs președinta Maia Sandu în plenul Parlamentului european; Aderarea la SEPA etc.

În perioada de referință au fost realizate zeci de materiale despre proiectele de infrastructură finanțate din fonduri europene; materiale care explică beneficiile, dar și provocările procesului de aderare; sprijinul european pentru consolidarea apărării și securității, inclusiv a celei energetice. Totodată, au fost realizate zeci de materiale care denunțau atacurile hibride menite inclusiv să discrediteze Uniunea Europeană și parcursul european al Republicii Moldova.

În perioada de referință au fost realizate mai multe interviuri exclusive cu personalități politice relevante din UE, precum comisara europeană pentru extindere, Marta Kos, europarlamentarul Siegfried Mureșan, ambasadorul Slovaciei la Chișinău, ministra pentru Afaceri Europene a Suediei, președintele României Nicușor Dan ș.a. Pe parcursul anului au fost realizate și difuzate peste 20 de ediții speciale televizate, dintre care aproape jumătate au vizat parcursul european al țării.

Aderarea la UE a fost una din temele centrale discutate în edițiile emisiunilor În Context și Pe Față, pe tot parcursul anului 2025. Având în vedere momentul istoric definitoriu pentru Republica Moldova și multitudinea de încercări de a compromite parcursul european al țării, inclusiv prin ample campanii de dezinformare, postul public de televiziune Moldova 1 a decis să lanseze în 2026 o nouă emisiune EU și Uniunea Europeană, care își propune să explice într-un

limbaj clar și accesibil ce înseamnă aderarea la Uniunea Europeană; care sunt etapele integrării, beneficiile și provocările; schimbările care au loc în toate domeniile în procesul pregătirilor de aderare etc.

Toate aceste proiecte televizate, deși diferite ca format, au construit împreună o narațiune coerentă: integrarea europeană este o transformare profundă a societății, documentată constant de televiziunea națională.

**Andrei ZAPȘA,**  
**director general adjunct (Televiziune)**